

811.163.41'282.2(497.6 Шипово)
811.163.41'342.8
<https://doi.org/10.18485/sj.2017.22.1.42>

СЛАЂАНА М. ЦУКУТ*
Универзитет у Бањој Луци
Филолошки факултет

Оригинални научни рад
Примљен: 01. 10. 2016.
Прихваћен: 15. 12. 2016.

ПРЕНОШЕЊЕ АКЦЕНАТА НА ПРОКЛИТИКУ У ГОВОРИМА СРБА ОКОЛИНЕ ШИПОВА**

Рад приказује преношење акцената на проклитику у говорима околине Шипова, општине у југозападном дијелу Републике Српске и западном дијелу Босне и Херцеговине, у којој данас углавном живи српско становништво, чији говори припадају сјеверозападном огранку херцеговачко-крајишког дијалекта. Грађа је скупљена у седам насеља из околине Шипова и изложена је према врстама једносложних и вишесложних ријечи са којих се акценат преноси на једносложну и двосложну проклитику.

Поред уобичајеног преношења акцената са једносложних и двосложних ријечи на проклитику, у овим говорима забиљежено је и преношење са тросложних именица као и са именица које имају узлазни акценат, укључујући и именице *pluralia tantum*. У проклитичке односе понекад се укључују и ријечи које нису проклитике – општа замјеница и основни бројеви *два* и *три*.

Кључне ријечи: српски говори Шипова, преношење акцената на проклитику.

* sladjana.gostic@unibl.rs

** Рад је настао у току прикупљања грађе за израду докторске дисертације под називом *Српски говори околине Шипова* под менторством проф. др Милана Драгичевића на Универзитету у Бањој Луци.

1. Шипово је општина у југозападном дијелу Републике Српске и западном дијелу Босне и Херцеговине. Територију ове општине највећим дијелом чине три предионе цјелине познате као *Јањ*, *Пљџва* и *Жуна*, у којима данас живи углавном српско становништво. Грађа која је изложена у овом раду прикупљена је у сљедећим насељеним мјестима из све три предионе цјелине: *Бабићи* (Ба), *Горњи Мујићи* (ГМ), *Липовача* (Лип), *Олићи* (Ол), *Подосоје* (По), *Стрџице* (Стр) и *Ступна* (Ст).

2. Преношење акцената на проклитику обичније је данас у ијекавским него у екавским говорима (Пецо 2002: 70), а и од раније је познато да постоје сјевероисточна зона новоштокавских говора у којој се ова појава рјеђе остварује, и југозападна и западна зона у којима је она знатно чешћа (Николић 1970: 35). Акцент на везницима и приједлозима у екавским говорима сматра се архаичним (Суботић 2005: 143, Бошњакковић 2007: 91), а једино није необичан акцент на проклитици *не* испред глагола. Белић је још давно примијетио да преношење све чешће изостаје у савременом језику „и све више преовлађује наново акценат засебних речи” (Белић 2006: 172). Дијалектолошка литература, и новија и старија, показује да је преношење акцената на проклитику распрострањена појава код старијих говорника херцеговачко-крајишког дијалекта, у овом случају његовог сјеверозападнoг огранка (уп. нпр. Петровић 1973: 19–20, Драгичевић 2007: 354–355, 2009: 291–296, Козомара 2009: 535–537 и др.). У сваком случају, учесталост преношења акцената на проклитике у говору једно је од најважнијих питања наше ортоепске проблематике данас (Петровић, Гудурић 2010: 369, Ивић М. 1997: 155).

Грађа је изложена према врстама једносложних и вишесложних ријечи са којих се акценат преноси на једносложну или двосложну проклитику. Број слогова проклитике и број слогова ријечи са које се акценат преноси кључни су разлози преношења, односно непреношења (Даничић 1925: 58, Ивић и др. 1994: 88–92). Са неких врста ријечи акценат се преноси чешће него са других, па је тако, на примјер, Ђуро Даничић у *Српским акценатима* описивао случајеве преношења само са именица на приједлоге.

3. У овом раду биће приказане најчешће појаве преношења акцената на проклитике у говорима околине Шипова, а исцрпнији подаци биће доступни након спроведеног истраживања других особина ових говора.

3.1. Стари тип преношења акцената остварује се у сљедећим случајевима:

а) Најчешће се акценат преноси са једносложних и двосложних облика именица на једносложне проклитике: *д̄д̄ к̄о̄ла̄* ГМ, *з̄а̄ д̄ан̄* Ст, *з̄а̄ лаче* Ол, *з̄а̄ р'јеч* По, *з̄а̄ ст̄о̄* Ст, *к̄од̄ моста* Ол, *к̄р̄д̄з̄ о̄вце* Стр, *н̄а̄ воду* Ол, *н̄а̄ в̄о̄з* Стр, *н̄а̄ д̄јецу* ГМ, *н̄а̄ земљу* Ол, *н̄а̄ Криж* Ст, *н̄а̄ н̄ос* Ол, По, *н̄а̄ р̄уку* По, *н̄а̄ с̄уд* Стр, *н̄а̄ љу* Ол, *н̄а̄ цесту* Ол, *д̄д̄ пола* Ол, *д̄ан̄ п̄о̄ д̄ан̄*, *љ̄ воду* Ол, Лип, *љ̄ главу* Ол, љ̄

гр̄ад ГМ, *љ гр̄обље* Стр, *љ д̄бм* Ол, *љ земљу* Ол, *љ з̄иму* Стр, *љ Јањ* Стр, *љ јес̄ен* Ол, Стр, *љ кола* Ол, ГМ, *љ л̄ов* Ол, *љ м̄рак* Ол, *љ по^аљу* Ол, *љ р̄уку* Стр, *љз главу* Стр, *љс п̄ост* Стр, *љ сн^ајѣг* Лип,

љ бог Стр, *љ д̄ан* дањѣ Стр, *љ људи* Ол и сл.

б) Уобичајено је и преношење акцената са форми инструментала јд. личних замјеница 1. и 2. лица, те повратне замјенице *себе*: *з̄а м̄н̄ом* Ба, *з̄а собом* Ба, Стр, *з̄а тебом* Стр, Ба, *з̄а тобом* Стр, *пр̄е себом* Ба, *с̄а себом* Стр.

в) У грађи су се нашле и потврде преношења акцента са једне двосложне именице која има узлазни акценат: *љ торбу* Ол, те са двије именице pluralia tantum које такође имају узлазни акценат: *н̄а в̄рата* Ол, *љ пр̄сима* ГМ.

г) Са тросложних именица акценат се ријетко преноси на приједлоге, али и такво преношење још увијек је живо у говору околине Шипова: *љ Бешњево* Ст, *љ Језеро* Ол, *љ Трново*. Забиљежене су и потврде преношења са именице која има два слога у основном облику, а три у облику зависног падежа: *з̄а чојеком* Ол, *д̄-дрвета* Стр.

д) Само једним примјером потврђено је преношење акцента са именице на двосложни приједлог: *пр̄ѣко поља* Ол, Стр, док за преношење са именица и личних замјеница на двосложне приједлоге с покретним вокалом *а*, дакако с позицијом акцента на њиховом првом слогу, има неколико потврда: *кр̄дза земљу* Стр, *н̄ѣза стр̄ану* Ол,

п̄д̄а њу ГМ, *пр̄ѣд̄а њи* Ол, *пр̄ѣд̄а њу* Ол.

Краткосилазни акценат на првом слогу двосложних приједлога обичан је и кад се нађу испред замјеничких енклитика: *кр̄дза њга* Ол, *м̄ѣђу се* Стр, *н̄ѣза њга* Ба, Стр, *п̄д̄а њга* Стр, *пр̄ѣд̄а ме* Ол, *пр̄ѣд̄а њ* Ба, *љза се* ГМ.

ђ) Ријетке су потврде за преношење са облика придјева и придјевских замјеница: *љ стар̄а врем̄ена* Стр, *н̄а ов̄у стр̄ану* Ол.

е) Сасвим је, међутим, уобичајено преношење са облика основног броја на приједлог:

б̄ес три св^ајѣће По, *д̄д два* саџа Ол, *д̄д п̄ет* Ол, *д̄д три* Ол, *н̄а дв̄и* кр̄ав^аце Ба, *н̄а дв̄и* н̄дге Ст, *д̄-дв̄и* к̄иле Ст, *д̄-дв̄и* с̄естре браћа Ба, *д̄-три* саџа ГМ, *п̄д дв̄и* Ол, *п̄д три* Ол, Стр, *љ два* Ол, *љ дв̄и* ГМ, *љ п̄ет* саџи Ол, *љ три* флаше Стр; затим преношење са основних и збирних бројева на везник *и* у вишечланим конструкцијама (Драгичевић 2009: 293): *дв̄адес̄ет љ дв̄и* Стр, *дв̄аест љ осмеро* Стр, *дв̄аес љ п̄ет* Ол, *тр̄ѣс љ дв̄и* Ол, *дв̄аест љ осмеро* Стр, *ч̄етерес љ петеро* Ол, ГМ, Стр, *ш̄ес̄ет љ петеро* Стр, *осамд̄ес̄ет љ ш̄ест* ГМ, а забиљежена је и једна потврда преношења акцента са збирног тросложног броја на приједлог: *п̄д петеро* Стр.

ж) Потврђено је и преношење са глагола на рјечцу *не* у презенту: *нѐ боли* Ол, *нѐ знам* Стр, *нѐ узмѐ* Ол, те на везнике *и* и *ни*: тако е *ѝ било* Ол, *ѝ не знаш* Ба, *нѝ дошѝ* Ол, *нѝ почѐли*.

з) Уобичајено је и преношење са прилога *по* у конструкцијама: *гѝдна ѝ пѝ* Ол

и) У грађи је забиљежено преношење на општу замјеницу која и није права проклитика, али само у устаљеној вези са именицом *нѝћ*: *свѝ нѝћ* Ст, *по свѝ нѝћ* Стр, *свѝ нѝћ ѝшиѝ* Ол, Стр, те један примјер преношења на неодређену замјеницу: *нѝкѝ дѝн* Ол.

3.2. Нови тип преношења акцената остварује се у сљедећим случајевима:

а) Најчешће се преносе акценти са облика једносложних и двосложних именица на једносложне приједлоге:

без бабе Ол, *бес кравѐ* ГМ, *зѝ здравље* Стр, *зѝ куће* Стр, *зѝ прст* Ол, *зѝ славѝм* Ст, *зѝ славу* Ол, *ѝс куће* Ол, Стр, *ѝс Пљевѐ* Ол, *ѝ-Ступнѐ* Ол, ГМ, *кѝт крава* Ол, *кѝт куће* Ст, Ол, *кѝ-цурѐ* Ол, *крѝ-шуму* Ол, *нѝ грѝп* ГМ, *нѝ Драгнѝћ* Ол, *нѝ збор* Стр, Ба, *нѝ пѝт* По, *ѝ слави* По, *ѝ-теткѐ* Стр, *ѝд млинѝ* Стр, *ѝ-црквѐ* Стр, *ѝт кишиѐ* Ол, Стр, *пѝ Бѝчкѝј* По, *пѝт кућѝм* Стр, *прѐ црквѝм* Стр, *прѐт кућѝм* Ол, *прѐт кућу* Ол, *ѝ бањи* Ол, *ѝ башичи* Ол, *ѝ башичу* Ол, *ѝ ђавла* Ст, *ѝ кући* ГМ, Стр, *ѝ кућу* Ол, *ѝ Пљеву* Ол, *ѝ сјечи* Ол, *ѝ Ступнѝј* Ол, *ѝ цркви* Стр, *ѝ цркву* По, *ѝ школѝ* Ол, *ѝ итали* Ол, *ѝ италѝ* Стр, *ѝ шуми* ГМ, Стр, *ѝ шуму* Ол.

б) Забиљежена је и једна потврда преношења акцента са двосложне именице која има узлазни акценат: *ѝ тѝрбу* Ол, (в. т. 3.1. в), те неколико потврда преношења са двије именице *pluralia tantum* које имају узлазни акценат: *зѝ лѝћа* Ол, *нѝ лѝћа* Стр, *нѝ лѝћѝма* Ст, *ѝ плѝћѝма* Ол.

в) Са облика тросложних именица преношење се остварује чешће ако су у питању властите именице: *ѝ Шипова* Ол, *нѝ Бѝрђево* По, *ѝ Бѝрђеву* Ол, *ѝ Буковац* Ол, *ѝ Буковѝцу* Ол, *ѝ Шѝново* Ол, Ст, ГМ, Ба, *ѝ Шѝнову* Ол, Ст, ГМ, али се у грађи нашло и неколико потврда преношења са облика тросложних заједничких именица: *бес потребѐ* Ол, *ѝд прѝславѐ* Ол, *нѝ општини* Стр, *нѝ улѝци* ГМ, те са именица које имају три слога у зависном падежу јединине или множине: *зѝ чоѝеком* Ол, *ѝз њѝдѝрѝ* Стр, *кѝд Максима* ГМ, *нѝ Драгнѝћу* Ол, *ѝ-дрвета* Стр, *пѝ кућама* Ол, *зѝ репове* Лип, *пѝ школѝма* Стр, *ѝ Травнѝку* Ол, *ѝ шумѝма* Ол.

г) Преношење акцента са именица на двосложни приједлог познато је и у овом говору: *испѝт кравѐ*, *испрѐт куће* Ол, *окѝ куће* Ол, *окѝ црквѐ* Стр.

д) Бројне су потврде за преношење акцената са облика личних замјеница на једносложни приједлог: *бѝж њѝга* ГМ, *зѝ ког* Стр, *зѝ њѝм* Ол, *зѝ њѝма* Ол, *кѝд мене* Ол, *кѝд нѝс* Ол, *кѝд њѝ* Стр, Ст, *кѝ-тебе* Ст, *нѝ мене* Ст, *нѝ њѝ* Ст, *ѝд нѝс* Стр, *ѝд њѐ* Ст, *ѝд њѝга* ГМ, *пѝ њѝ* Стр, *пѝд њѝма* Стр, *прѝм нами* Ол, *прѝм њѝма* Ол, *сѝ њѝма* Ол, *сѝ њѝм* ГМ, *ѝ нѝске* Стр, *ѝ њѝ* Ст, *ѝ њѝјзи* Стр и сл;

и на везнике: *и мени* ГМ, *и њега* По, *и њему* Ст, *и њојзи* Ол, *и њу* ГМ, *и себе* По, *и себи* ГМ, *ни њему* Ст, а нашло се и неколико потврда за преношење на двосложни приједлог: *иза себе* Ол, *окд мене* Стр, *окд њега* Стр.

У овим говорима сасвим је уобичајено преношење у проклитичко-енклитичким везама, познато и у другим говорима (Ивић 1985: 137, Петровић 1973: 106, Драгичевић 2007: 355,), код којег се на једносложној проклитици остварује дугоузлазни акценат: *за њга* дошла Стр, удавала *ћер за њга* Стр, *уза њга* Стр, *на те* Ол, ГМ, *поручио по ме* Стр, *доћ по те* Стр, *глѣала у ме* ГМ, *у те* Лип, а понекад се такав акценат остварује и на једносложној проклитици испред неких пуних замјеничких облика: *чўла си за њи* Стр, *на нас* Ба (Драгичевић 2009: 295).

ђ) Познато је и преношење акцената са придјевских замјеница, придјева и бројева на приједлоге: *за онд* Стр, *из овѣ* Стр, *од овѣје* Стр, *од онога* Ол, *д-тога* Стр, *д томѣ* По, *у тој шкдли* Ол;

на горњи спрат Стр, *на горњу* стрању Ол, *на Мали Божћ* Стр, *на Малу Госпдину* Стр, *у мом сѣлу* Ст, *у Црнѣ врове* Ол, *у Црном вѣру* Ол;

једно *за другд* Ол, *у другѣ цркве* Стр,

а преношење са придјевске замјенице и придјева на везник *и* потврђено је по једним примјером: *и њи'ове* Лип, *живи и здрави* Ол.

е) Акценат се на приједлог може пренијети и са прилога у мање-више устаљеним везама: *дд ондак* Стр, *дд сада* Ол, или на везник *и*: *и горе* Ол, *и доље* Ол, *и прије* Ол, *и онда* Лип, *и сад* Ол, *и сада* Ол, ГМ, Стр, Лип, *тад и тад* Стр.

ж) Преношење акцента на негацију с форми презента „доследно је у свим штокавским говорима са четвороакценатским системом” (Николић 1970: 52). Ово су само неке од бројних потврда у говорима околине Шипова:

не бацѣш Ол, *не будѣ* Ол, Ст, *не будѣш* Стр, *не видѣ* Ол, *не в'диш* Ст, *не гледѣ* ГМ, *не гледају* ГМ, *не даднѣ* Ол, *не дају* Лип, *не доћѣ* ГМ, *не знѣ* Ол, *не знају* Ол, *не знѣм* Ол, *не знѣмо* Ол, *не идѣмо* Ол, *не једѣм* ГМ, *не могу* Ол, *не носѣ* Ол, *не одѣ* Ол, *не пѣнтѣ* Ст, *не плаћѣм* Ол, *не ради* Ол, *не сједѣ* По, *не славим* Стр, *не см'јем* Ол, *не спѣваш* Ол и сл., а потврђено је и преношење са глагола на везник: *и није* Ол, *и рекнѣ* Ол, *да будѣ дѣни'о* Стр, те преношење на рјечцу *нека* са редукцијом вокала *а* у 3. лицу императива: *нек идѣ* Ол.

з) У многим српским ијекавским говорима акценти се по новом типу преношења преносе на неке врсте ријечи које нису проклитике, па тако нпр. није необично преношење акцената на општу замјеницу (Драгичевић 2009: 295): *свѣ петеро* Стр, *свѣ троје* ГМ, *свѣ четри* Ст, *свѣ ноћкѣ* Стр (у 3.1. и) наведене су потврде и са краткосилазним акцентом на замјеници) те преношење

на број¹ на којем се остварује дугоузлазни акценат: *дв́а п̄т̄а* Ол, ГМ, *дв́а с̄та* Ол, Ст, *дв́а-тр̄и* Ст, *тр̄и д̄ана* Ст.

3.3. Преношење акцената на проклитику факултативна је појава и у овим говорима, тако да се могу чути непренесени акценти: *без м̄еса* Ол, *за бл̄аго* Ол, *за бр̄ата* Стр, *за к̄ућ̄е* Стр, *за л̄аче* Ол, *за н̄д̄* Ол, *за сл̄аву* Ол, *за ст̄д̄ку*, *и-Ст̄упн̄е* ГМ, *испо-ц̄ркв̄е* Ол, Стр, *код г̄азд̄а* Ол, *кот к̄ума* Ол, *код м̄оста* Ол, *на крај̄ шп̄др̄е^а* Стр, *на крӯг* Ол, *на п̄иво* Ол, *на р̄д̄г* Стр, *на ч̄ѣсму* ГМ, *ж̄ена од бр̄ата* Стр, *од г̄рада* Стр, *од ј̄утра* Ол, *за м̄јес̄ец̄ д̄ан̄а* Лип, *с̄естра о-т̄ѣтк̄е* ГМ, *преко кл̄ад̄е* Ол, *у ба̄њу* Ол, *у шт̄алу* Стр;

и д̄ан̄ д̄ањ̄и Стр;

бес п̄д̄ребе Ол, *на пр̄д̄славу* Ол, *на с̄ахрану* Ол, *у Ш̄ипову* Ол, По,

по м̄ом Лип, *од н̄екога* По, *кот св̄д̄г* стрица Ол, *от св̄д̄г* друг̄а Ол, *у д̄во* вр̄јеме По;

до м̄ил̄е в̄д̄л̄е Ол, *до ц̄р̄н̄е* з̄емл̄е Ол, *за Н̄д̄ву г̄д̄д̄ну* Стр, *код Ц̄р̄н̄е* р̄ј̄ек̄е Ол, *по ц̄ј̄ел̄у* н̄д̄и Стр, *у Ц̄р̄н̄ој* Гори Ол,

бес тр̄и св̄ј̄еће По, *за дв̄а д̄ана* Ол, *по тр̄и д̄ана* По, *у д̄ѣвет* с̄ат̄и Ст,

и ј̄едно *и др̄уг̄о* Стр.

4. Према расположивој грађи може се закључити да је преношење акцената на проклитику распрострањено у говорима српског становништва околине Шипова, као и у многим другим говорима сјеверозападног огранка херцеговачко-крајишког дијалекта, коме и ови говори припадају. Сасвим је уобичајено преношење са једносложних и двосложних ријечи на проклитику, али је живо и преношење са тросложних именица. Ове говоре карактерише још неколико особина у вези са преношењем акцената које би говорнику савременог српског језика звучале архаично, као што је преношење акцената на ријечи које и нису проклитике – на општу замјеницу (в. т. 3.1. и, 3.2. з), на основне бројеве *два* и *три* (в. т. 3.2. з), затим преношење са именица које имају узлазни акценат, укључујући и именице *pluralia tantum* (3.1. в, 3.2. б). Понекад се у истим везама остварују оба типа преношења (нпр. *з̄а чо̄еком* Ол и *з̄а чо̄еком* Ол, *д̄-др̄вета* и *д̄-др̄вета*; *у т̄орбу* и *у т̄орбу*; *н̄е зн̄ам* и *н̄е зн̄ам*).

¹ Малобројни радови који се баве говором урбаних средина показују да у говору млађих генерација екаваца преношење акцената на проклитику готово потпуно изостаје (Бошњаковић 2007: 90–91, Драгин 2005: 281). С друге стране, према досадашњим ријетким истраживањима урбаних говора на ијекавском говорном подручју херцеговачко-крајишког дијалекта да се закључити да је преношење акцената на проклитику сасвим уобичајено, мада се често остварују и непренесени акценти (Цукут 2013: 107).

ЛИТЕРАТУРА

- Белић 2006:** А. Белић, *Историја српског језика* (Фонетика, Речи са деклинацијом, Речи с конјугацијом), Изабрана дела Александра Белића, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Бошњаковић 2007:** Ж. Бошњаковић, Преношење акцената у говору неких јавних медија, Нови Сад: *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 50, 81–93.
- Даничић 1925:** Ђ. Даничић, *Српски акценти*, Београд – Земун: Посебна издања Српске краљевске академије.
- Драгин 2005:** Г. Драгин, Прозодијске особине говора спикера (новинара) РТВ Нови Сад, Нови Сад: *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* 48, 1–2, 277–282.
- Драгичевић 2000:** М. Драгичевић, О прозодијским односима у проклзи у говору Срба Лапачког поља, Београд: *Јужнословенски филолог* LVI/1–2, 399–406.
- Драгичевић 2007:** М. Драгичевић, О говору Срба Бање Врућице крај Теслића (фонетске и морфолошке особине) I, Београд: *Српски дијалектолошки зборник* 54, 323–401.
- Драгичевић 2009:** М. Драгичевић, Акценти ријечи у говору Срба Лапачког поља, Београд: *Српски дијалектолошки зборник* 56, 281–371.
- Ивић 1997:** М. Ivić, *О Vukovom i vukovskom jeziku*, Beograd: Biblioteka XX vek.
- Ивић 1985:** П. Ивић, *Дијалектологија српскохрватског језика*, Увод и штокавско наречје, друго издање, Нови Сад: Матица српска.
- Ивић и др. 1994:** П. Ивић, Ж. Бошњаковић и Г. Драгин, Банатски говори шумадијско-војвођанског дијалекта, књ. 1, Увод и фонетизам, Београд: *Српски дијалектолошки зборник* 40, 1–419.
- Козомара 2007:** Д. Козомара, Акценатске особине говора Чечаве, Београд: *Српски језик*, XIV/1–2, 533–547.
- Николић 1970:** Б. Николић, *Основи млађе новоштокавске акценатуације*, Београд: Институт за српскохрватски језик.
- Николић 1991:** М. Николић, Говори србијанског Полимља, Београд: *Српски дијалектолошки зборник*, 37, 1–548.
- Петровић 1973:** Д. Петровић, *О говору Змијања*, Нови Сад: Матица српска.

Петровић, Гудурић 2010: Д. Петровић и С. Гудурић, *Фонологија српскога језика*, Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска.

Пецо 2002: Асим Пецо, За реформу наше стандардне акцентуације, Београд: МСЦ, *Научни састанак слависта у Вукове дане 30/1*, 69–72.

Суботић 2005: Ljiljana Subotić, *Ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika*, Novi Sad:

WUS Austria, Austrian Cooperation, Eastern Europe, 130–159.

Цукут 2013: Слађана Цукут, О неким особинама акценатског система говора млађих становника Дервенте, Бања Лука: *Филолог – часопис за језик, књижевност и културу*, 7, 103–111.

STRESS TRANSFER TO THE PROCLITIC IN SERBIAN SPEECHES OF ŠIPOVO

Summary

This paper presents examples of stress transfer to the proclitic in Serbian speeches of Šipovo. The results indicate that it is a very frequent feature in these speeches. It is quite common to transfer the accents from one-syllable and two-syllable words, but there is also stress transfer from three-syllable nouns. These speeches manifested unusual features for contemporary language, such as stress transfer on some words that are not proclitics, transfer from nouns with a rising accent and stress transfer from some *pluralia tantum* nouns with a rising accent.

Key words: Serbian speeches of Šipovo, stress transfer to the proclitic.

Sladjana M. Cukut